

Azərbaycan Respublikası
Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin
23 oktyabr 2020-ci il tarixli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir
Protokol № 48

**KREDİT TƏŞKİLATLARININ FƏALİYYƏTİNƏ NƏZARƏT DEPARTAMENTİ
HAQQINDA**

Ə S A S N A M Ə

Bakı – 2020

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Kredit təşkilatlarının fəaliyyətinə nəzarət departamenti (bundan sonra – Departament) Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (bundan sonra - Mərkəzi Bank) mərkəzi aparatının struktur bölməsidir.

1.2. Departament öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında", "Banklar haqqında", "Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında", "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan digər normativ hüquqi aktlarını, Mərkəzi Bankın normativ xarakterli aktlarını, Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin qərarlarını, Mərkəzi Bankın daxili komitələrinin qərarlarını, Mərkəzi Bank üzrə əmrləri, sərəncamları və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Departament bu Əsasnamə ilə müəyyən olunmuş funksiyaların yerinə yetirilməsi prosesində Mərkəzi Bankın digər struktur bölmələri və qurumları ilə fəaliyyətini əlaqələndirir.

2. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS MƏQSƏDİ

Departamentin fəaliyyətinin əsas məqsədi kredit təşkilatlarının, valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslərin, poçt rabitəsinin milli operatorunun və kredit bürolarının mikroprudensial nəzarət ilə əhatə edilməsi, risklərin vaxtında aşkara çıxarılması və qarşısının alınması vasitəsilə kredit təşkilatlarının sabitliyini, bank əmanətçilərinin, digər kreditorların və aidiyyəti maliyyə xidmətləri istehlakçılarının maraqlarının müdafiəsini təmin etməkdir.

3. DEPARTAMENTİN ƏSAS FUNKSİYALARI

Departament aşağıdakı əsas funksiyaları icra edir:

3.1. bank nəzarəti üzrə Mərkəzi Bankın strateji hədəflərinə və makroprudensial siyasətinə uyğun olaraq mikroprudensial bank nəzarətini həyata keçirir;

3.2. operativ və dövri məlumatlar əsasında təhlillər aparır və kredit təşkilatlarının risk profilini müəyyən edir;

3.3. valyuta qanunvericiliyinə uyğun olaraq rezident və qeyri-rezidentlər üzrə müəyyən edilmiş tənzimləmə çərçivəsinə banklar və xarici bankların yerli filialları (bundan sonra birlikdə - bank) tərəfindən riayət olunmasına nəzarəti həyata keçirir;

3.4. səlahiyyətlərinə aid digər nəzarət subyektlərinin fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirir;

3.5. fəaliyyət istiqamətləri üzrə Mərkəzi Bankın informasiya, analitik və hesabat materiallarının hazırlanmasında iştirak edir, bank statistikasını hesabatlığına dair təkliflər verir;

3.6. aidiyyəti struktur bölmələr tərəfindən makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi istiqamətində təhlillərin aparılması məqsədi ilə onlara bank sistemi ilə bağlı informasiya dəstəyi göstərir;

3.7. kredit təşkilatlarının, habelə səlahiyyətlərinə aid digər nəzarət subyektlərinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarəti, habelə valyuta nəzarəti üzrə hüquqi və metodoloji bazanın hazırlanması və təkmilləşdirilməsi prosesində iştirak edərək aidiyyəti üzrə rəy və təkliflər verir;

3.8. səlahiyyətləri çərçivəsində dövlət orqanları (qurumları), bank ictimaiyyəti, xarici ölkələrin bank nəzarəti orqanları və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq çərçivəsində rəhbərliyin tapşırığı ilə Mərkəzi Bankı təmsil edir;

3.9. Departamentin fəaliyyət istiqamətlərinə aid müraciətlərə baxır və onları cavablandırır;

3.10. Departamentin strateji və əməliyyat planları, habelə büdcə layihələrini hazırlayır və icrasının təmin edir;

3.11. səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə bağlı Maliyyə Sabitliyi Komitəsində müzakirə üçün müvafiq təhlillər aparır və təqdimatlar hazırlayır;

3.12. Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

4. DEPARTAMENTİN TƏŞKİLATI-STRUKTURU VƏ İDARƏ OLUNMASI

4.1. Departamentin təşkilati-strukturu aşağıdakı şöbələrdən ibarətdir:

4.1.1. 1-ci nəzarət şöbəsi;

4.1.2. 2-ci nəzarət şöbəsi;

4.1.3. 3-cü nəzarət şöbəsi;

4.1.4. 4-cü nəzarət şöbəsi.

4.2. Departamentin fəaliyyətinə Departamentin direktoru rəhbərlik edir. Departamentin direktoru Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilir. Departament direktoru öz fəaliyyətini Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş vəzifə təlimatına əsasən həyata keçirir.

4.3. Departament direktoru işdə olmadıqda, onun səlahiyyətlərini rəhbərliyin əmri ilə həvalə edilmiş şöbə rəislərindən biri icra edir.

4.4. Departamentin şöbələrinin fəaliyyətinə şöbə rəisləri rəhbərlik edir. Şöbə rəisləri Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edirlər. Şöbə rəisləri öz fəaliyyətlərini Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuş vəzifə təlimatlarına əsasən həyata keçirirlər.

4.5. Departamentin ştat cədvəli Mərkəzi Bankın sədri tərəfindən təsdiq edilir.

5. DEPARTAMENTİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

5.1. Departamentin əsas funksiyaları bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Departamentin tərkibinə daxil olan şöbələr vasitəsilə həyata keçirilir.

5.2. 1-ci, 2-ci və 3-cü nəzarət şöbələri banklar üzrə aidiyyəti qaydada müəyyən edilmiş kurasiya bölgüsünə uyğun olaraq aşağıdakı vəzifələri icra edir:

5.2.1. banklardan hesabat və nəzarətlə bağlı mənbəyi məlum olan digər məlumatları toplayır və təhlil edir;

5.2.2. təqdim olunmuş hesabatlar və digər nəzarət məlumatları əsasında bankların qanunvericiliyin və normativ xarakterli aktların tələblərinə riayət etməsinə nəzarət edir, nəticəsi üzrə müxtəlif hesabatlar hazırlayır və rəhbərliyə təqdim edir;

5.2.3. qanunvericiliyə uyğun olaraq banklara icrası məcburi olan göstərişlərin verilməsinə dair təklif hazırlayır;

5.2.4. qanunvericiliyə uyğun olaraq, o cümlədən, bankların maliyyə vəziyyətində əhəmiyyətli dəyişikliklərlə bağlı, habelə məcburi göstərişlərin icrası vəziyyətinin yoxlanması məqsədilə banklarda yoxlamalar və/və ya digər nəzarət tədbirlərini həyata keçirir, müəyyən edilmiş hallarla əlaqədar müzakirələr təşkil edir və hesabatlar hazırlayır;

5.2.5. aparılmış yoxlama, habelə təhlil və qiymətləndirmələrin nəticələri əsasında bankların risk profilini müəyyən edir, onların fəaliyyətində və bank sistemində risklərin azaldılmasına və maliyyə sabitliyinin təminatına istiqamətlənən müvafiq tədbirlər həyata keçirir, o cümlədən, banklara və bank inzibatçılmasına qarşı təsir, təshih tədbirləri və sanksiyaların tətbiqi ilə bağlı təklif verir;

5.2.6. tətbiq olunmuş təsir, təshih tədbirləri və sanksiyaların müvəqqəti və ya tam dayandırılması barədə banklardan daxil olmuş vəsatətlərə dair rəy hazırlayır;

5.2.7. bankların audit rəyi və kənar audit hesabatlarını təhlil edir, zəruri hallarda təhlil nəticələrini banklar və audit şirkətlərinin nümayəndələri ilə müzakirə edir;

5.2.8. səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə bağlı Maliyyə Sabitliyi Komitəsində müzakirə üçün müvafiq təhlillər aparır və təqdimatlar hazırlayır;

5.2.9. öz səlahiyyətləri daxilində cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi ilə bağlı hallar aşkar etdikdə, bu barədə aidiyyəti struktur bölməyə məlumat verir;

5.2.10. aidiyyəti struktur bölmələr tərəfindən makroiqtisadi və maliyyə sabitliyi istiqamətində təhlillərin aparılması məqsədi ilə onlara bank sistemi ilə bağlı informasiya dəstəyi göstərir;

5.2.11. zəruri hallarda, prudensial normativlərin və tələblərin təkmilləşdirilməsi, habelə banklar tərəfindən Mərkəzi Banka təqdim olunan hesabatların cari bank nəzarətinin məqsədləri baxımından optimallaşdırılması ilə bağlı təkliflər hazırlayır;

5.2.12. Mərkəzi Bankın fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq müvafiq hüquqi aktlara və metodoloji sənədlərə aidiyyəti üzrə rəy və təkliflər verir;

5.2.13. öz səlahiyyətləri daxilində lisenziya və icazələrin verilməsinə məsul olan struktur bölmənin sorğularına rəy hazırlayır;

5.2.14. bank nəzarəti üzrə istifadə edilən informasiya sistemlərinin fəaliyyətini təmin edir və inzibatçılığını həyata keçirir, nəzarət alətlərinin tələblərinə uyğunlaşdırılması, informasiya sistemlərinin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər verir, müvafiq texniki tapşırıqlar hazırlayır;

5.2.15. səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə bağlı Departamentə daxil olan müraciətlərə baxır, sorğu və məktublara cavablar hazırlayır;

5.2.16. səlahiyyəti daxilində banklarda müvəqqəti inzibatçılıq tədbirlərində iştirak edir, habelə rezolyusiya və bankların öhdəliklərinin könüllü restrukturizasiyası ilə bağlı qanunvericikdən irəli gələn tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edir;

5.2.17. səlahiyyətləri daxilində bank fəaliyyəti məsələləri ilə bağlı dövlət orqanları (qurumları) ilə, habelə xarici ölkələrin bank nəzarəti orqanlarının əməkdaşları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir;

5.2.18. rəhbərliyin tapşırığı ilə Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

5.3. **4-cü nəzarət şöbəsi:**

5.3.1. bu Əsasnamənin 5.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş aidiyyəti vəzifələri bank olmayan kredit təşkilatları (o cümlədən, kredit istehlak kooperativləri), valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslər, poçt rabitəsinin milli operatoru və kredit bürolarına münasibətdə həyata keçirir;

5.3.2. rəhbərliyin tapşırığı ilə Departamentin fəaliyyət istiqamətləri üzrə digər işləri yerinə yetirir.

6. YEKUN MÜDDƏALAR

Bu Əsasnamə təsdiq edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Mərkəzi Bankın sədri

Elman Rüstəmov